

INFO

Hudebně poetické pásmo

OBLÁZKY Z CEST

Přednes:

Blanka Štráchalová
František Černický
Jaroslav Mědílek

Klavír:

Miroslav Kraus

Čtvrtek 2. prosince 2010
18,00 hodin

PROBOŠTSTVÍ MĚLNÍK
Na Vyhliďce 18

Pravidelný pořad bohoslužeb v Mělníku a okolí

Neděle:

8.00 - kostel sv. Vavřince na Pšovce

9.30 - kostel sv. Petra a Pavla
(Na Vyhliďce)

11.00 - kostel Narození Panny
Marie v Zábouři

18.00 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

Úterý:

17.00 - kostel kapucínů
(nám. Míru)

Středa:

7.30 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

Čtvrtek:

7.30 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

Pátek:

16.30 - kostel kapucínů
(nám. Míru) - adorace
nejsvětější svátosti

17.00 - mše sv.

Sobota:

7.30 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

17.00 - kostel sv. Václava ve Vysoké
(mše s nedělní platností)

První sobota v měsíci

18.00 - kostel sv. Vavřince
na Pšovce (mše sv.
s mariánskou pobožností)

Mělník

Pšovka

Zábouři

Vysoká

Šemanovice

Medonosy

Vánoční pořad bohoslužeb v Mělníku a okolí

24. prosince (pátek) - Štědrý den:

16.00 - „půlnoční“ mše sv. zaměřená na děti - kostel kapucínů (Nám. Míru)

22.00 - půlnoční mše sv. - kostel Narození Panny Marie v Zábouři

24.00 - půlnoční mše sv. - kostel sv. Petra a Pavla (Na Vyhliďce)

25. prosince (sobota) - Slavnost Narození Páně:

8.00 - kostel sv. Vavřince na Pšovce

9.30 - kostel sv. Petra a Pavla (Na Vyhliďce)

9.30 - kostel sv. Václava ve Vysoké

11.00 - kostel Narození Panny Marie v Zábouři

26. prosince (neděle) - Svátek Svaté Rodiny:

8.00 - kostel sv. Vavřince na Pšovce

9.30 - kostel sv. Petra a Pavla (Na Vyhliďce)

9.30 - kostel sv. Václava ve Vysoké

11.00 - kostel Narození Panny Marie v Zábouři

28. prosince (úterý):

17.00 - kostel kapucínů (Nám. Míru)

29. prosince (středa):

7.30 - kostel sv. Ludmily (Pražská ulice)

30. prosince (čtvrtek):

7.30 - kostel sv. Ludmily (Pražská ulice)

31. prosince (pátek) - poděkování a prosba o Boží pomoc do nového roku:

17.00 - kostel kapucínů (Nám. Míru)

1. ledna 2011 (sobota) - Slavnost Matky Boží, Panny Marie:

8.00 - kostel sv. Vavřince na Pšovce

9.30 - kostel sv. Petra a Pavla (Na Vyhliďce)

9.30 - kostel sv. Václava ve Vysoké

11.00 - kostel Narození Panny Marie v Zábouři

2. ledna 2011 (neděle) - Slavnost Zjevení Páně:

8.00 - kostel sv. Vavřince na Pšovce

9.30 - kostel sv. Petra a Pavla (Na Vyhliďce)

11.00 - kostel Narození Panny Marie v Zábouři

18.00 - kostel sv. Ludmily (Pražská ulice)

Římskokatolická farnost Proboštství Mělník

Na Vyhliďce 18, 276 01 Mělník, tel: 315 622 337; mobil: 731 402 963

Spravujeme též farnosti: Mělník - Pšovka, Zábouři, Vysoká, Šemanovice, Medonosy.

Duchovní správu zabezpečují Misionáři Matky Boží z La Saletty: P. Jacek Zyzak, MS; P. Mirosław Materko, MS

Více o nás a o naší farnosti: www.saletini.cz

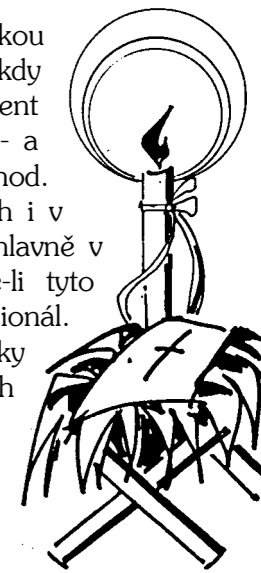
Na Vaše příspěvky do tohoto zpravodaje se těšíme na adrese: farnostmelnik@quick.cz,
můžete je také osobně předat duchovním správcům.

Adventní doba

Adventní doba má svou teologicko - liturgickou náplň, nejen svou specifickou atmosféru, někdy hodně málo křesťanskou, totiž jen nákupní. Advent je jistě také přípravou na Vánoce. Ale je také - a možná ještě více - přípravou na Kristův druhý příchod. Určitě tomu tak je v liturgii - v mešních textech i v liturgii hodin, v Denní modlitbě církve, a to hlavně v prvních dvou adventních týdnech. Nemůžeme-li tyto texty studovat a sledovat, může nám pomoci kancionál. Adventní písně jsou z kancionálu zřejmě teologicky nejhodnotnější. Nejen v rorátech, ale i v písních „Ejhle, přijde Pán a Bůh náš“ a „Vesele zpíváme“ najdeme v mistrné zkratce jak obsah adventní doby, tak i osobní program k jejímu prožití. Kdybychom tedy chtěli shrnout stručně obsah adventní liturgie, mohli bychom říci asi toto: Texty proroků, hlavně Izaiáše, připomínají téma očekávání. Očekávání spásy, vyvedení ze zajetí (tehdy z Babylonu), uvedení do Boží skutečnosti. Nepřipomínají ale jen očekávání. Přinášejí také ujištění o Boží věrnosti, o jistotě spásy. Připomínky Ježíšova narození, na jehož oslavu se chystáme, naději ve spásu zkonkrétnují. Ale i to je na první pohled něco, co leží v minulosti. A tak je tu tedy třetí krok: přítomnost a druhý příchod Ježíše Krista v budoucnosti. Protože tu byl příchod první, je tu smysluplná naděje, že příchod druhý bude dokonáním spásy pro všechny a na věky. „Proto se připravme, špatností se zbavme“ - je adventní výzvou k pokání.

podle P. Aleše Opatrného

Vánoční čas na mělnickém kůru

Již po čtyři století zní zpěv a hudba z kůru chrámu sv. Petra a Pavla v Mělníku. Základy této kruchty byly položeny dne 15. září 1609, v době, kdy se schylovalo ke konci vlády uměnímilovného císaře Rudolfa II. Nedávno jsem pátral ve starých kostelních inventářích po dokladech vztahujících se k varhanám Jana Krávy z roku 1712 a byl jsem překvapen množstvím zde uváděných hudebních nástrojů uložených na kůru, ne-li od sedmnáctého, tak jistě od 18. století. Jednalo se o housle, violy, čela, větší i menší kontrabasy, z dechových nástrojů byly zastoupeny pozouny, lesní rohy, vše s nátrubky, z bicích byly uvedeny velké a malé tympany včetně ladiček. Ve zvláštní skříni byl uchováván notový materiál domácí i cizí proveniencí. To vše sloužilo o velkých svátcích, jakými byly Vánoce a Velikonoce, při slavných bohoslužbách k větší slávě boží a k potěšení hráčů i posluchačů.

Existence tolika nástrojů předpokládala též velmi početný soubor hudebníků o němž neměl Mělník 18. a 19. století zřejmě nouzi. Totéž platí o bohatství vytříbených hlasů účinkujících v chrámovém pěveckém sboru. Tradice slavných mší pokračovala ještě v první polovině 20. století do doby, než ji ukončil násilný zásah proti církvi a všemu duchovnímu, hudbu a zpěv nevyjímaje.

Vraťme se však časově zpět do doby výstavby kůru chrámu. Dlužno říci, že nebyl prvním místem určeným pro zpěv a hudbu. Předcházela mu, soudě podle prahu dveří do místnosti v prvním poschodí věže, kde byl

uchováván kostelní poklad a knihy, tribuna, nebo kruchta vyšší než dnešní kůr. V době renesance, do níž doba výstavby dnešního kůru spadá, bychom se zde nejspíše setkali s literátským bratrstvem, které zpívalo při mších skladby soudobých mistrů. Byl-li na kůru též hudební nástroj, varhany, či alespoň menší portativ, již těžko odhalíme.

První zmínku o varhanech v Mělníku jsem našel ve volných aktech starého městského archivu. Je to dopis poslaný z Prahy v pondělí po sv. Lucii roku 1626 z něhož vyplývá, že varhany do chrámu sv. Petra a Pavla zhotovil Jiřík Rotbartt z Prahy. Tyto varhany zřejmě dosloužily na počátku 18. století a byly nahrazeny barokním nástrojem Jana Krásy o dvou manuálech roku 1712.

Za hrací pult varhan zasedali v 17., 18. a 19. století (do roku 1872) místní učitelé. Jména některých z nich se dochovala. V 18. století zde působil rektor mělnické školy Erasmus Foyta (1714 – 1793) a jeho tři synové, dále příslušník známé rodiny Brixii Jan Josef Brixí (1719– 1762) a žák vynikajícího řepínského skladatele varhanní hudby Josefa Ferdinanda Norberta Segerta, Josef Skydánek (1728 – 1779). V dalším století se připomíná za hracím pultem na mělnickém kůru Josef Václav Rosenkranc (1797 – 1861). Výborným varhaníkem a sbormistrem na jehož úroveň církevní hudby lidé ještě v první polovině minulého století vděčně vzpomínali, byl Metoděj Mašíček (1864 – 1911). Za něho došlo k odstranění starých, červotočinou prolezlých varhan z roku 1712 a jejich nahrazení (1898) menším nástrojem od firmy Rejna a Černý z Prahy zamýšleným jako provizorium. Pro nepřízeň doby (dvě světové války, několikere znehodnocení měny a tím i nastřádaných peněz) se nepodařilo nové varhany obstarat. Malou útěchou snad může být pouze to, že se přitom nepočítalo s reinstalací krásné barokní skříně varhan z roku 1712, což je v současné době jednou z podmínek.

Bliží se Vánoce, čas kdy z kůru znějí radostné melodie koled, které můžeme sledovat ve zpěvníku již od 16. století. Právě hudební a pěvecké hody však dosud tak, jako po staletí přináší jitřní mše – půlnoční. Zatímco ve vzpomínkách pamětníků ještě znějí krásné melodie Pastorální mše D-dur nejslavnějšího z Brixii Františka Xavera, těžko si dnes možno představit půlnoční bez Rybovy české mše vánoční *Hej mistře, ustaň bystře!* Až letos zazní první akordy této pastýřské mše, vzpomeňme na všechny, kdo se o hudbu na mělnickém kůru zasloužili, ať již jako varhaníci, hudebníci či pěvci. Nemělo by se zapomenout ani na mělnickou měšťanku paní Ludmilu Sixtovou-Dvorskou, na jejíž náklad byla kruchta postavena.

P.S. V kostele sv. Ludmily upomíná na Sixta Dvorského a jeho manželku Ludmilu nalevo od vchodu postavený náhrobní kámen z nádherného rudého mramoru, kterým nešťastní rodiče dali opatřit místo posledního odpočinku svých, koncem 16. století krátce za sebou zemřelých, pěti dětí.

František Purš

První přikázání: Já jsem Pán, tvůj Bůh.

Nebudeš mít jiné bohy mimo mne.

Co znamená prohlášení: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh“?

Znamená zachovávat a uskutečňovat tři Božské ctnosti a vyhýbat se hříchům. **Víra** věří v Boha a odmítá všechno, co je proti ní: dobrovolné pochybování, nevěra, blud, odpad od víry a rozkol. **Naděje** očekává blažené patření na Boha a vyhýbá se zoufalství a opovázlivosti. **Láska** miluje Boha nade všechno: odmítá lhostejnost, nevděčnost, vlažnost, duchovní lenost, a nenávist vůči Bohu, která se rodí z pýchy.

Co vyjadřují Pánova slova: „Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit“ (Mt 4,10)? Vyjadřují požadavek klanět se Bohu jako Pánu všeho, co existuje; jednotlivě i společně mu vzdávat úctu, jaká mu náleží; vzývat ho projevy chvály, díky a proseb: přinášet mu duchovní oběť svého života; dodržovat přísliby dané Bohu.

Jakým způsobem člověk uskutečňuje své právo vzdávat Bohu úctu v pravdě a svobodě? Každý člověk má právo a morální povinnost

hledat pravdu, především o Bohu a o jeho církvi, a poznanou pravdu přijmout a věrně zachovávat vzdáváním pravé úcty Bohu. Důstojnost lidské osoby zároveň vyžaduje, aby v náboženské oblasti nikdo nebyl nucen jednat proti svému svědomí, a aby nikomu nebylo bráněno ve spravedlivých mezích veřejného pořádku jednat podle svého svědomí soukromě i veřejně, formou individuální i společnou.

Co Bůh zakazuje přikázáním: „Nebudeš mít jiné bohy mimo mne!“ Toto přikázání zakazuje:

- ***mnohobožství a modloslužbu***, která zbožšťuje tvora, moc, peníze, dokonce i ďábla;
- ***pověru***, jež je odvrácením se od úcty, která se má vzdávat pravému Bohu, a projevuje se různými formami věštění, magie, čarodějnictví a spiritismu;
- ***bezbožnost***, která se projevuje: pokoušením Boha slovy nebo skutky; svatokrádeží, která znesvěcuje osoby nebo posvátné věci, především eucharistií; svatokupectvím (simonií), které chce kupovat nebo prodávat duchovní hodnoty;
- ***ateismus***, který odmítá existenci Boha, často na základě falešného pojetí lidské nezávislosti;
- ***agnosticismus***, který popírá možnost poznání Boha, a který zahrnuje lhostejnost a praktický ateismus.

Zakazuje Boží přikázání: „Neuděláš si modlu, ani žádnou podobu toho, co je nahoře na nebi…“ **uctívání obrazů?** Ve Starém zákoně toto přikázání zakazuje zobrazovat Boha. Avšak od vtělení Božího Syna je křesťanské uctívání obrazů ospravedlněno (jak prohlašuje 2. nicejský koncil v roce 787), protože se zakládá na tajemství Božího Syna, který se stal člověkem a v němž se Bůh stal viditelným. Nejde o klanění obrazu, ale vzdává se úcta tomu, koho obraz představuje: Kristu, Panně Marii, andělům a svatým.

Zpracováno podle Katechismu Katolické Církve.

V jednoho Boha věřit budeš

„V jednoho Boha věřit budeš - tak zní katechetická formulace, v níž bylo první přikázání dlouho prezentováno a vyučováno. „Nebudeš mít jiného Boha mimo mne,“ říká stejné znění obou starozákonních verzí Desatera (Ex 20 a Dt 5). Jádrem zákazové výpovědi je pozitivní výzva, abychom milovali samotného Boha a ze všech sil.

Věřit v Boha je první požadavek mravního, dobrého života, správného myšlení a citu. „Dieu premier servi - nejprve sloužit Bohu,“ tak znělo heslo sv. Jany z Arku. Krátce a stručně shmula první přikázání. Protože on je První a Jediný, protože za všechno, co jsme a co máme, vděčíme jemu. Věřit v Boha znamená naprosto se podřídit Bohu rozumem a vůlí: „Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit,“ odpovídá Ježíš satanovi.

Žádný postoj nepřísluší člověku lépe než právě tento. Nic ho tak neosvobozuje jako služba Bohu. Výraz cele sloužit Bohu neobsahuje nic otrockého, je to výraz lásky k tomu, kdo nás miloval jako první: „Já jsem Pán, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví”.

Čím víc o tom uvažujeme a necháváme ve svém srdci růst myšlenku, že Bůh JE, tím víc nachází náš celý život orientaci smysl a oporu. Čím víc chápeme, že Bůh JE, tím silněji se všechno v našem myšlení a skutcích proměňuje, stává se naší láskou k NĚMU. Proto je každý dobrý skutek v první řadě uznáním Boha, každý zlý skutek proviněním proti Boží svatosti: „Já jsem Pán.“ Víra, naděje, láska jsou jediné přiměřené odpovědi Bohu, který se nám zjevuje.

Náboženství není soukromá věc

První přikázání nás zavazuje, abychom Bohu prokazovali úctu, která mu náleží. Postoj nebo ctnost uctívání Boha se latinsky jmenuje „religio“. „Religio“ se projevuje vnitřními i vnějšími úkony úcty k Bohu, které svědčí o našem spojení s Bohem, ožívují naše vztahy k němu a vyjadřují naše uznání Boha. Základním postojem „religio“ je „devotio“, oddanost Bohu.

Modlitba je spontánním nebo vědomě hledaným výrazem naší úcty k Bohu. Je to prostředí, v němž se může rozvinout odevzdanost Bohu. Bez modlitby v člověku umírá vztah k Bohu. Výrazem „religio“ je také oběť, znamená oddanosti. „Religio“ a její výrazové formy se týkají celého člověka s tělem a duší, nejde o soukromou věc, protože jsme sociálně cítící, společenské bytosti. Náš souhlas nebo nesouhlas s Bohem má veřejný dopad, i když se modlíme v ústraní.

Naše století ukázalo, jaké důsledky může mít osobní ateismus, když se stane státní vládnoucí ideologií. Brzy pak dojde k tomu, že náboženství není tolerováno ani jako soukromá věc. Skrytý akt uctívání Boha se stává zločinem proti státu. To však ještě zřetelněji dokazuje, že i nejosobnější náboženský úkon má veřejný dopad. Náboženství je osobní, ale ne soukromé, protože vždy nutí ke společenským, viditelným činům, ke společenskému vyjádření a chce viditelně formovat soužití. V naší pluralistické společnosti je

myšlenka „státní církve“ dávno překonaná. Cílem státu nemůže být zničení náboženství. Jak ukázalo téměř osmdesát let sovětského komunismu, ničí se tím zároveň základy prospěšného soužití.

Uvnitř „oprávněných mezí“ musí stát zaručit jednotlivcům, ale i společenstvím, svobodný prostor, aby všichni mohli žít a jednat podle svého svědomí, obzvlášť v náboženské oblasti. Bez „religio“ neprosperuje žádné společenství.

Nezobrazíš si Boha

Porušila církev tento jasný zákaz tím, že obrazy nejen trpí, nýbrž doporučuje a uctívá? Této výtce musela opakovaně čelit, od „obrazoborců“ v 8. a 9. století až k některým reformátorům 16. století, obzvlášť od Kalvína. Někteří (jako Martin Luther) připouštějí náboženské obrazy pro poučení, ale odmítají jejich liturgické nebo soukromé uctívání.

Církev první přikázání nezrušila, k tomu by vůbec neměla pravomoc. Vyložila je ve světle Nového zákona a zkušeností víry za celá staletí. Zákaz zobrazování je ochranou proti modlám. Nic z toho, co sami produkujeme, obrazy Boha, lidí, lidské dílo, se pro nás nesmí stát idolem, náhražkou Boha. Zákaz obrazů je zákazem model, je to zákaz udělat ze sebe otroka obrazů a věcí, které jsme sami vyrobili - v naší době plné idolů platí jako kdykoli v minulosti.

Protože nám Bůh sám daroval svůj obraz, svého Syna Ježíše Krista, který je „věrným obrazem neviditelného Boha“ (Kol 1, 15), smíme tento obraz zobrazovat. Obrazy Krista byly vytvářeny odedávna. Jejich uctívání nemá nic společného s uctíváním idolů a model.

Zpracováno podle knihy

„Rozchodni se pro život“ od kard. Christopha Schönborna

DOBA ADVENTNÍ

Liturgická poznámka

Ve všedních dnech doby adventní se čtou dvě řady čtení: první od začátku Adventu do 16. prosince, druhá od 17. do 24. prosince. Na začátku adventní doby se čte z knihy proroka Izaiáše. Jsou vybrány nejdůležitější kapitoly tak, jak jdou v knize za sebou. Evangelia jsou v těchto dnech vybrána s ohledem na tato první čtení. Celý tento cyklus je prorockou přípravou na vtělení, ale zároveň ukazuje ke konečnému dovršení v Kristově příchodu ve slávě. Od čtvrtka 2. adventního týdne začínají evangelia o Janu Křtiteli.

V posledním týdnu před slavností Narození Páně (od 17. do 24. prosince) jsou pro evangelium vybrány události, které bezprostředně předcházely narození Páně (Mt a Lk), a tak se tento týden stává již bezprostřední přípravou na narození Mesiáše – Krista. Jako první čtení jsou pak vybrány vzhledem k evangeliu texty z různých knih Starého zákona, mezi nimi některá další velmi důležitá mesiánská proroctví.